

ת"פ 874/09/21 - מדינת ישראל נגד מ' ע' א'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 874-09-21 מדינת ישראל נ' א'(עצור/אסיר
בפיקוח)

כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

מדינת ישראל

ע"י עו"ד רלי מיטרני כהן מלשכת תביעות
ירושלים

המאשימה

נגד

מ' ע' א'

ע"י עו"ד מאיה גלעדי-ז'ולסון

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים.

על פי עובדות האישום, הנאשם הוא אחיה של א' (להלן: **המתלוננת**), והוא ובני משפחה אחרים היו מסוכסכים עמה, בשל חוסר שביעות רצונם מאופן לבושה של המתלוננת ומכך שהתגרשה.

ביום 22.8.21 בסמוך לשעה 21:00 הגיעה המתלוננת לבית הוריה באבו גוש ואמרה לאמה לבוא ולראות את בגדיה. אחד מאחיה של המתלוננת פנה אליה, והיא אמרה לו שאינה רוצה לדבר איתו.

בתגובה לכך הנאשם הגיע במהירות אל המתלוננת, תפס את שערה בכח, הפיל אותה על הארץ ואז הרימה ולקח אותה לבית ההורים. בחצר הבית תפס הנאשם את המתלוננת בשערה ובידה וגרר אותה, בעודה מתנגדת ומנסה להשתחרר מאחיזתו, ובני משפחה אחרים ניסו להפריד בין השניים.

במהלך האירוע, בעוד המתלוננת מוטלת על הארץ, אמר לה הנאשם כי יפגע בה.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה למתלוננת חבלה ביד ובברך.

הודאת הנאשם באה במסגרתו של הסדר דיוני, על פיו תוקן כתב האישום.

ראיות לעונש

אביה של אשת הנאשם העיד. לדבריו, אשת הנאשם נמצאת בהריון בסיכון והנאשם למד את הלקח וביקש לתת לו הזדמנות אחרונה.

אחות הנאשם העידה. מדבריה עלה, כי הנאשם והמתלוננת נפגשים בתדירות גבוהה והיחסים בין בני המשפחה השונים הם תקינים ו"כולם גרים באותו מקום בשמחה". העדה ביקשה להקל עם הנאשם ולהתחשב במעצר הבית שלו ובמצבו הכלכלי.

הוגשו מסמכים ממועצת אבו גוש מהעת האחרונה לפיהם מצבו הכלכלי של הנאשם בכי רע ואשתו בעלת אחוזי נכות. בהקשר זה צורפו מסמכים רפואיים מהם עלה שהנאשם ואשתו הופנו לבדיקות רפואיות שונות. עוד הוגש מכתב מחברת בניה שמעוניינת להעסיק את הנאשם.

ב"כ הנאשם הגישה מסמך ממרכז אלאמל לשירותים חברתיים בע"מ, ממנו עולה כי הנאשם משתתף בתכנית טיפולית במסגרת המרכז ומגיע לפגישות פעמיים בשבוע. עוד עולה מהמסמך, כי להערכת עורך המסמך, הנאשם "נותר מההליך הטיפולי ומגלה תובנות חשובות לגבי התנהלותו האלימה" וכן הוא "לוקח אחריות למעשיו ומביע צער וחרטה אותנטיים תוך שהוא משתמש בכלים הטיפוליים שרכש כדי להביע את עצמו ולתת מקום וכבוד לכאב של אחותו".

במסמך מעדכן ממרכז אלאמל, מיום 15.11.22, נמסר כי הנאשם השתתף בטיפול למשך של כ-4 חודשים ולהערכת עורך המסמך הנאשם התנהל באופן חיובי.

בישיבת הטיעונים לעונש ביום 17.7.22 אמר הנאשם אמר כי הוא מצטער וכי הוא למד את הלקח. עוד אמר כי צפוי להיוולד לו בן בקרוב וכי הוא שקוע בחובות ואין לו גב כלכלי (מהתסקיר עולה, כי מאז הדיון נולד לנאשם ולבת זוגו תינוק).

בישיבה בה השלימו ב"כ הצדדים את טיעוניהם לאחר שהתקבלו תסקירי שירות המבחן הוסיף הנאשם, כי התיק "נופח" וכל רצונו היה להכניס את המתלוננת בבית "שלא יהיו פדיחות". עוד הוסיף שמאז הולדת בנו חייו השתנו והוא לא רוצה שבנו יראה אותו במאסר. ביחס להליך הטיפולי במרכז אלאמל אמר "ביקשתם שאני אלך למרכז אלאמל, הייתי פעמיים בשבוע ולא איחרתי דקה אחת. תמיד הגעתי בזמן, בלי עבודה ובלי כלום". עוד מסר כי המתלוננת היא אחותו והוא אוהב אותה, ולמרות שידוע היכן היא מתגוררת לא פגע בה.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוכנים שנפגעו וטענה כי הפגיעה נמצאת ברף חומרה גבוה ומעידה על תפיסה פטריארכלית ועל כן מתחם העונש ההולם הוא 10-30 חודשי מאסר. ביחס לעונש הראוי, ציינה ב"כ המאשימה, כי הנאשם אמנם הורשע על פי הודאתו אך זאת באה לאחר שמיעת המתלוננת. כמו כן התייחסה לכך שלחובת הנאשם הרשעות קודמות ובעת ביצוע המעשים היה מעליו מאסר מותנה בר הפעלה אשר לא הרתיעו. ב"כ המאשימה טענה כי אין לקבל מסמכים שהוגשו ביחס להליך שיקומי אותו עבר הנאשם במסגרת פרטית, משום שעורך המסמכים לא העיד, ולחלופין טענה כי משקל המסמכים נמוך. לאור אלה, ביקשה לגזור על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר ולהפעיל באופן מצטבר מאסר מותנה בן חודשיים, לצד ענישה נלווית לרבות פיצוי למתלוננת וקנס.

ב"כ הנאשם טענה, כי במסגרת ההסדר כתב האישום תוקן באופן משמעותי וחקירתה של המתלוננת נעשתה בנועם ועל אף עדותה, הודאת הנאשם חסכה את עדותם של בני משפחה נוספים. עוד הפנתה לכך שהמתלוננת לא עמדה על כך שיושת על הנאשם עונש חמור ואף לא התנגדה שיחזור להתגורר בכפר.

לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם פעל מתוך איבוד שליטה וכעס רגעי וכי בעקבות האירוע, הוא עבר טיפול. בנוסף ציינה, כי הנאשם נעצר כשבועיים לאחר חתונתו ומעצרו הממושך, תחילה מעצר ממש ולאחר מכן בפיקוח אלקטרוני, הסב לו קשיים רבים. לשיטת ההגנה, מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי טענה, כי הנאשם מקבל אחריות והחל בהליך טיפולי שלא דרך שירות המבחן, בין היתר בשל לוחות הזמנים הארוכים לקבלת תסקיר. עוד טענה כי עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד. לאור אלה, ביקשה להפנות את הנאשם לממונה על עבודות שירות ולהטיל עליו עונש של חודשיים מאסר בעבודת שירות.

לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, לאור דברים שפורטו בגזר הדין הקודם שניתן בעניינו של הנאשם, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן. לאחר קבלת התסקיר השלימו הצדדים טיעוניהם.

ב"כ המאשימה חזר על כך שהמסמך ממרכז אלאמל אינו מפרט את ההליך הטיפולי וגם לדעת שירות המבחן יש ספק בתרומתו, ועל כן אין לייחס לו משקל.

ב"כ הנאשם הפנתה לשינוי בחיי הנאשם לאחר חתונתו והולדת בנו וכן הפנתה לכך שאשתו סובלת ממחלה כרונית ועלות הטיפול בה גבוהה. בנוסף, עמדה על משך מעצר הבית הארוך של הנאשם וטענה כי ניתן לבחון את שילוב הנאשם בטיפול במסגרת שירות המבחן למרות התארכות ההליך.

מתחם העונש ההולם

הנאשם תקף באלימות את אחותו, אישה בוגרת ועצמאית, על רקע סכסוך שעניינו השגותיו והסתייגותיו מאורח חייה ואופן לבושה. במהלך האירוע משך הנאשם בשערה של המתלוננת, הפילה ארצה, גרר אותה בשערה ואיים עליה כי יפגע בה.

מעבר לפגיעה הגופנית שגרם הנאשם למתלוננת, מעשיו פגעו בכבודה והשפילו אותה לעיני כל, תוך פגיעה בעצמאותה ותחושת הביטחון האישי שלה. אדגיש בהקשר זה, כי התרשמתי מהמתלוננת באופן ישיר כאשר העידה לפני: למרות שהמתלוננת העידה באופן מדוד וזהיר, מבלי להחמיר בתיאור מעשיו של הנאשם או תוצאותיהם, ניכרו בה הכאב וההשפלה שגרם לה הנאשם לעיני בני משפחתה ואחרים.

וחמור מכך הוא הרקע למעשים, המבטא תפיסה פסולה שיש לעקרה מהשורש, כאילו אופן לבושה של המתלוננת או אורח חייה הם מעניינים של בני משפחתה, בעיקר הגברים שבהם, אשר בידם לכפות עליה את תפיסת עולמם, וככל שלא תקבל את מרותם יבולע לה. נהוג לכנות מניע זה בשם "כבוד המשפחה" - למרות שאין דבר וחצי דבר בין כבודה של משפחה ובין מעשים אלו - ההיפך הוא הנכון. כבודה של משפחה הוא דווקא בקבלתם של כל בניה ובנותיה, גם אם דרכם אינה דרך יתר בני המשפחה, ולא בנידויים, השפלתם או פגיעה בהם. ר' למשל עפ 1421/10 פלוני (18.7.12):

אל לה לחברה לגלות ולו שמץ של טולרנטיות כלפי מסורות ומנהגים אשר רומסים את הערכים הבסיסיים ביותר בכל חברה אנושית באשר היא - ערכי קדושת החיים ושלמות הגוף. על מערכת המשפט, במסגרת הדין הפלילי, לפעול במלוא כוחה ועוצמתה נגד גילויי אלימות המבוצעים על רקע תרבותי ופוגעים בזכויות אדם ובעניינינו זכויות נשים עליהן מחויבת להגן כל חברה ליברלית.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את חומרת האלימות בה נקט הנאשם, ההשפלה שגרם למתלוננת והרקע למעשים. כמו כן אבטא את הצורך להרתיע את הנאשם ואת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים.

בשים לב לאלה, מתחם העונש לו עתרה המאשימה, מאסר לתקופה שבין עשרה חודשים ועד 30 חודשים, נראה הולם, שלא לומר מתון, ועל כן אקבלו.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1986, נשוי ואב לתינוק. קודם למעצרו עבד כעוזר ווטרינר, ולחובתו מספר הרשעות קודמות:

בשנת 2007 נדון לעשרה חודשי מאסר בגין שורת עבירות אלימות.

בשנת 2008 נדון לששה חודשי מאסר, בגין תקיפת שוטר ונהיגה פוחזת, ובהליך נוסף באותה השנה נדון לששה חודשי מאסר נוספים, בגין עבירת אלימות.

בשנת 2017 נדון לשלושה וחצי חודשי מאסר בעבודות שירות בגין עבירות אלימות.

בשנת 2018 נדון לששה חודשי מאסר בעבודות שירות בגין תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר ואיומים. באותו הליך הוטל על הנאשם מאסר מותנה של חודשיים, שהוא חב הפעלה בשל הרשעותיו.

בשל נתונים אישיים שעלו בעניינו של הנאשם בגזר הדין שניתן בעניינו בשנת 2018, ובהסכמת הצדדים, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן (ר' החלטה מיום 1.8.22).

מתסקיר שירות המבחן שניתן בעניינו של הנאשם עולה, כי גדל במשפחה נורמטיבית ותומכת, וכי נפגע בתאונה כאשר היה כבן חמש, בעקבותיה סבל מתופעות שונות, אשר לדבריו חלפו. עוד עולה, כי מחוות דעת פסיכיאטרית שניתנה בעניינו של הנאשם בשנת 2006, בשל ביצוע עבירות אלימות נגד אימו, עלתה אפשרות כי הנאשם סובל מפיגור קל ובעיות התנהגות - אך קצינת המבחן ציינה בתסקירה כי היא לא התרשמה כי לנאשם יכולות קוגניטיביות מונמכות.

הנאשם הודה בפני שירות המבחן במעשיו, והסבירם בכך שחש שהמתלוננת פנתה להוריו באופן מזלזל והדבר הכעיס אותו, והכחיש כי מעשיו נבעו מאופן לבושה של המתלוננת. שירות המבחן התרשם, כי קבלת האחריות של הנאשם למעשיו היא פורמלית בלבד, תוך הטלת האחריות על המתלוננת עצמה. בהקשר זה ציין שירות המבחן, כי הנאשם טען שהרשעותיו הקודמות נבעו מהאשמות שוא שטפלו עליו בני משפחתו.

שירות המבחן העריך, כי לנאשם קווי אישיות אלימים ואימפולסיביים וכי הוא נוטה להתפרץ במצבי דחק, אך הוא אינו מודע לבעיותיו ואין לו תובנה ביחס לאחריותו למעשיו, והוא ממזער את אחריותו למעורבותו החוזרת ונשנית בפלילים. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי הנאשם הסתיר מידע ומסר נתונים שונים מאלו שמסר בעת שנערך בעניינו תסקיר מעצר.

לבקשת הנאשם, הוא הופנה לתסקיר משלים, בעקבות השתתפותו בהליך הטיפול במרכז אלאמל. מהתסקיר המשלים עלה, כי להערכתם של גורמי הטיפול באלאמל הנאשם "**נתרם מההליך הטיפולי, גילה תובנות לגבי התנהגותו האלימה, קיבל אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה אותנטיים, תוך שימוש בכלים טיפוליים שרכש על מנת להביע את עצמו**", אך מטעמים לא ברורים הפסיק את הטיפול לאחר כארבעה חודשים. שירות המבחן מנגד, התרשם מהנאשם באופן שונה והעריך, כי הנאשם לא שינה את התייחסותו למעשיו וקיבל אחריות פורמלית בלבד למעשיו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם לא הפיק תועלת מההליך הטיפולי ולא רכש כלים שיפחיתו סיכון בעתיד.

לסיכום התסקיר, שירות המבחן סבר כי יש מקום ליצור קשר עם המתלוננת, לשם קבלת תמונה מלאה, וביקש ארכה נוספת לשם כך, והמליץ להקל בתנאי שחרורו של הנאשם עד להשלמת התסקיר. עם זאת, לאור התארכות ההליכים, וכן לאור העובדה שהתרשמתי מהמתלוננת באופן ישיר כאשר העידה לפני והתרשמתי מעצמת הפגיעה בה, ראיתי כי יש לפני די נתונים על מנת לגזור את דינו של הנאשם. אדגיש, כי הדברים אמורים, בין היתר, בשים לב לכך שמהתסקיר עולה באופן ברור שאין אופק להליך טיפולי או שיקומי ביחס לנאשם.

דין והכרעה

לזכות הנאשם הבאתי בחשבון את נסיבותיו האישיות שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובגזר הדין הקודם שניתן בעניינו. כמו כן ייחסתי משקל להודאתו, למרות השלב הדינוי המאוחר בו נשמעה, לאחר שהמתלוננת העידה.

לחובת הנאשם הבאתי את הרשעותיו הקודמות ואת העובדה שמספר מאסרים מהם נשא בשל עבירות אלימות לא הביאו לתיקון דרכיו והרתעתו, וכך גם שני מאסרים מותנים שהיו לחובתו בעת ביצוע העבירה בה הורשע.

נתתי דעתי למסמכים ממרכז אלאמל אותם הגישה ב"כ הנאשם, והתקשיתי לייחס לו משקל רב. ראשית אומר, כי עורכי המסמכים לא העידו, והדבר משליך על משקל המסמכים. על כך אוסיף, כי הנאשם החל את השתתפותו בהליך לכל המוקדם ביום 14.6.22 (שאז נפתח חלון ליציאות לצורך ההליך) והמסמך הראשון שהוגש המפרט את התקדמותו של הנאשם בהליך נושא תאריך 14.7.22 - וגם בהערכה אופטימית קשה לקבל שהליך טיפולי של שתי פגישות שבועיות מניב תוצאות כה משמעותיות תוך חודש. ומעל כל אלה - הגורם המוסמך לחוות דעה בדבר קבלת אחריות של אדם למעשיו והתאמתו להליך שיקומי או טיפולי הוא שירות המבחן - אשר התרשמותו מהנאשם שלפני שונה מאוד מזו של הגורם הטיפולי הפרטי. הערכותיו ומסקנותיו של שירות המבחן ביחס לקבלת האחריות החלקית של הנאשם וחוסר האפקטיביות של ההליך בו השתתף נראות לי מבוססות ומשכנעות, ואני מעדיף אותן על אלו של מרכז אלאמל - מה גם שדבריו של הנאשם עצמו בישיבות הטיעונים לעונש התמקדו יותר בקשייו מאשר בהבעת חרטה על מעשיו והפגיעה שגרם למתלוננת.

אדגיש, כי אין בדברים כדי לשלול באופן גורף אפשרות של הליך שיקומי במסגרת פרטית, אלא להבהיר כי בנסיבות המקרה שלפני, לא ראיתי כי ההליך בו השתתף הנאשם למשך ארבעה חודשים מצדיק הקלה עימו.

נתון נוסף אותו אבטא בגזירת העונש הוא כי הנאשם היה נתון במעצר ממש כחודשיים ולאחר מכן היה במעצר בפיקוח אלקטרוני מעל שנה, בתנאים לא נוחים. הלכה היא, כי אין לנכות ימי מעצר בפקא"ל, אך ניתן להביא עניין זה בחשבון בקביעת העונש בתוך המתחם.

בשים לב לכל אלה, אשית על הנאשם עונש עיקרי בצידו הנמוך של המתחם ואחייבו לפצות את המתלוננת.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים

א. 13 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב למאסר ביום 5.2.23. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בעניין זה.

ב. מפעיל מאסר מותנה של חודשיים אשר הושת על הנאשם בת"פ 40249-12-15 ביום 29.10.18. עונש זה יופעל חודש במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א' וחודש בחופף לו, כך שסך הכל יישא הנאשם ב- 14 חודשי מאסר.

- ג. ששה חודשי מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות שהיא פשע.
- ד. שלושה חודשי מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות שהיא עוון.
- ה. פיצוי למתלוננת בסך 4,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.2.23.

הנאשם/תאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון לשירותבתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078.

ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב ביום 5.2.23 עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע למעלה. ניתן יהיה לשלם את הפיצויים כעבור שלושה ימים מהיום לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- א. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- ב. מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- ג. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב כסלו תשפ"ג, 06 דצמבר 2022, בנוכחות הצדדים.